

20 Αυγούστου 2017

Ο ρόλος του παπα Φώτη Καλογήρου στον Κυπριακό Αγώνα μέσα από δύο περιστατικά

[Πολιτισμός / Ιστορία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=168072>]

Ειδική σημείωσις περί δύο χαρακτηριστικών γεγονότων αμέσου εκμεταλλεύσεως πληροφοριών και επειγουσών περιστάσεων υπό του Γενικού Κέντρου αποδεικνύουν την μεγάλην σημασίαν του ρόλου του:

1. Προδότης Χατζημιτσής

Είναι γνωστό εις υμάς υπό ποιας συνθήκας ηνώθη ούτος μετά της ομάδος του μ. Γρ. Αυξεντίου εις Πενταδάκτυλον. Εάν εν τούτοις σας διαφεύγη τούτο, δύναται να σας πληροφορήση περί αυτού ο Γιαννάκης Δρουσιώτης, όστις ήτο τότε εις Λευκωσίαν υπεύθυνος επί των Διαβιβάσεων και τον οποίον εγώ εβοήθουν εις την διεκπεραίωσιν της εργασίας του λόγω συνεχούς κινήσεώς του δια ποικίλας εργασίας της Οργανώσεως. Όταν ο Χατζημιτσής εδραπέτευσεν εκ Κυθρέας όπου είχε μεταβή μετά του Θάσου Σοφοκλέους, διαλαθών της προσοχής του και μετέβη εις Λεμεσό, μας επεσκέφθη αμέσως έκτακτος σύνδεσμος εκ Κυθρέας και μας ανεκοίνωσε την φυγήν του. Ως πιθανότερον τόπον μεταβάσεώς του εθεωρήσαμεν την Λεμεσό με μικροτέραν πιθανότητα την Αμμόχωστον. Πάραυτα ειδοποιήσαμεν δι' εκτάκτων συνδέσμων τους Τομεάρχας αμφοτέρων των πόλεων δώσαντες και τα εις την διάθεσίν μας στοιχεία και διευθύνσεις οικιών εις τας οποίας ήτο δυνατόν να τον ανακαλύψουν και να τον συλλάβουν, καθ' ότι αφ' ενός εγνώριζεν όλα τα της ομάδος Ζήδρου (Γ. Αυξεντίου) εις Πενταδακτύλου και αρκετά άλλα, αφ' ετέρου δε εθεωρείτο εξ αρχής ύποπτον πρόσωπον δι' ο και εδώσατε υμείς ρητήν εντολήν προς Ζήδρον να μη τον δεχθή εις την ομάδα του εκείνος όμως είχεν ήδη ενώθει μετ' αυτής. Εις Λεμεσό τον ανακάλυψαν και τον επυροβόλησαν ανεπιτυχώς. Ούτος μετέβη εν συνέχεια εις την Αστυνομίαν ήτις και τον μετέφερεν εις Λευκωσίαν όπου προσεφέρθη να δώση κατάθεσιν εις τον υπεύθυνον του C.I.D.

Άγγλον αξιωματικόν παρουσία του Επιθεωρητού Χριστάκη Δεκατρή ήτο περίπου μεσημβρία. Συνεχιζομένης της καταθέσεως του Χατζημιτσή ο κ. Δεκατρής προφασισθείς εύλογον αιτίαν εξήλθε του Γραφείου «δια τινά λεπτά» και έσπευσεν αμέσως προς συνάντησιν του συνδέσμου του κ. Ανδρέα Γεωργιάδη Φαρμακοποιού και του εξέθεσε τα πάντα καθώς και το περιεχόμενον της καταθέσεώς του. Επρόδιδε παν ό,τι εγνώριζε περί της ομάδος Ζήδρου. Ο κ. Γεωργιάδης ήλθεν αμέσως και μου διεβίβασε τα πάντα και εν συνεχεία δι' εκτάκτου συνδέσμου ειδοποιήθη ο Ζήδρος δια των εξής: Χατζημιστής ευρίσκεται εις Αστυνομίαν επρόδωσε παν ό,τι γνωρίζει. Εκκενώσατε λιμέρι απομακρυνθείτε αμέσως. Θα γίνουν έρευναι». Και πράγματι ηκολούθησαν την επαύριον έρευναι ενώ η ομάς Ζήδρου κατώρθωσε να εκκενώση το λιμέρι και να αποσυρθή εις κατάλληλον θέσιν ούτως ώστε να αποφύγη οιανδήποτε απώλειαν. Το εσπέρας της αυτής ημέρας με επεσκέφθη ο Λοχίας του «Ειδικού Κλάδου» της Αστυνομίας κ. Παύλος Στόκκος (Αρματωλός)[1] και μου παρέδωσε αντίγραφον της πλήρους καταθέσεως του Χατζημιτσή το οποίον και διεβιβάσθη προς υμάς μετά σχετικής εκθέσεως.

2.Βόμβα εις το στρώμα του Χάρτιγκ

Τας πρώτας ημέρας μετά την εξορίαν του Αρχιεπισκόπου εις μίαν επίσκεψίν του εις το σπίτι μου ο Λεωνίδας Στεφανίδης (ήτο ο υπεύθυνος των ομάδων Λευκωσίας) μου είπε ότι εις των μελών της ομάδος του Ιακώβου Πατάτσου ειργάζετο ως θαλαμηπόλος του Κυβερνήτου και εάν του εδίδαμεν μίαν βόμβαν καταλλήλου σχήματος και μεγέθους, ώστε να δυνηθή να την αποκρύψη από την σωματικήν έρευναν εις την οποίαν υπεβάλλετο κατά την είσοδόν του εις το Κυβερνείον, θα ηδύνατο να την τοποθετήση εις το στρώμα του Χάρτιγκ. Τον έστειλα και εκάλεσε και τον ομαδάρχην του Ν. Σοφοκλέους (αυτός ήτο ο θαλαμηπόλος) μ. Πατάτσον (μετά του οποίου είχαν από ετών συχνήν πνευματικήν επαφήν) και ομού μετά των Στεφανίδη, Ησυχίου Σοφοκλέους (συνυπευθύνου του Στεφανίδη), Πατάτσου, Λούλλας Κοκκίνου (βοηθού και αντικαταστάτου μου) και εμού, εξητάσθη το θέμα από πάσης πλευράς: αξιοπιστίας και αποφασιστικότητος του Σοφοκλέους και της δυνατότητος πραγματοποιήσεως της τοιαύτης ενεργείας. Το σχέδιον ήτο να ετοιμασθή μικρού μεγέθους βόμβα, επίπεδος, πάχους ίντζας, μήκους 6 ιντζών και πλάτους 4 περίπου, εις την οποίαν να τοποθετηθή ωρολογιακή 12 ωρών. Την τοιαύτην βόμβαν θα ετοποθετούσεν ο Σοφοκλέους επί γυμνού κάτωθεν της κοιλιακής του χώρας συγκρατουμένην από κορσέ (τούτο ανέλαβε να προμηθεύση η δ/ις Λ. Κοκκίνου) δια να δυνηθή ούτω να την εισαγάγη εις το Κυβερνείον παρά την σωματικήν έρευναν εις την οποίαν υποβάλλετο. Θα ετίθετο εις κίνησιν την μεσημβρίαν της ωρισθησομένης ημέρας και θα ετοποθετήτο μεταξύ των δύο στρωμάτων της κλίνης του Χάρτιγκ δια να εκραγή το μεσονύκτιον. Ανετέθη εις μ. Πατάτσον να ανακοινώση το σχέδιον εις τον Νεόφυτον Σοφοκλέους και να

ερωτηθή ο ίδιος περί της ενδεδειγμένης ημέρας της πραγματοποιήσεως του σχεδίου. Εγώ έγραφα εις Αρχηγόν περί της εν λόγω μελετωμένης δράσεως και εζητούσα έγκρισιν, αποστολήν 12ώρου ωρολογιακής - καθότι ημείς εις Λευκωσίαν δεν διεθέτομεν τοιαύτην τόσης διαρκείας, καθώς και οδηγίας δια το εις ποίαν ανταρτικήν ομάδα επεθύμει να προωθηθή ο Σοφοκλέους μετά την πραγματοποίησιν του σχεδίου.

Την επομένην όμως τα πράγματα εξηλίχθησαν ραγδαίως διότι ήρχισαν αι απολύσεις των Ελλήνων υπαλλήλων του Κυβερνήτου και ήτο πιθανώτατον να απολυθή εντός μιας ημέρας και ο Σοφοκλέους ως ο ίδιος αντελαμβάνετο. Δι' αυτό και 'τέθη εις εφαρμογήν το σχέδιον την επαύριον με χρησιμοποίησιν ωρολογιακού μολυβδοκονδύλου 24 ωρών το οποίον διεθέτομεν και ανέλαβεν ο Σοφοκλέους να το θέση εις κίνησιν από το προηγούμενον μεσονύκτιον εις το σπίτι του και να μεταφέρει την βόμβαν την επαύριον εις τον προορισμόν της ούτως, ώστε να εκραγή και πάλιν εις την προκαθωρισθείσαν ώραν (μεσονύκτιον). Το σχέδιον εφηρμόσθη πλην όμως η βόμβα καθυστέρησε να εκραγή, δια διαφόρους πιθανούς λόγους, και εν τω μεταξύ την πρωίαν ανευρέθη υπό Άγγλου αξιωματικού μεταξύ των δύο στρωμάτων της κλίνης του Κυβερνήτου, ως είχε τοποθετηθεί. Είχεν όμως η απόπειρα αύτη την ευνοϊκήν υπέρ της Οργανώσεως απήχησιν.

(συνεχίζεται)

[1] Πρβλ. Π. Στόκκος, Αναμνήσεις από τους σύγχρονους αγώνες της Κύπρου, Λευκωσία 1992, σ. 31.

<http://bit.ly/2uUG9ui>